

LEMPÄÄLÄN LUKION TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA

Laki tasa-arvon toteuttamisesta ja edistämisestä oppilaitoksissa (15.4.2005/23, 6a§, 6b§) velvoittaa, että toisen asteen oppilaitoksen tulee laatia yhteistyössä henkilöstön ja opiskelijoiden kanssa tasa-arvosuunnitelma. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma sisältää oppilaitoksen tasa-arvotilanteen, tasa-arvoon liittyvien ongelmien kartoituksen sekä toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi.

Suunnitelmassa tasa-arvolla tarkoitetaan sukupuolten tasa-arvon lisäksi ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia tehdä valintoja, opiskella, kehittyä työssään ja tulla kohdelluksi ja palkituksi ilman asenteellisia ja rakenteellisia rajoituksia. Lukion suunnitelma rakentuu perustuslain, tasa-arvolain sekä yhdenvertaisuuslain pohjalle. Laki naisten ja miesten välisestä tasa-arvosta (8.8.1986/609) ja yhdenvertaisuuslaki (20.1.2004/21) kieltävät sukupuoleen, seksuaaliseen suuntaukseen, etniseen taustaan tai vammaisuuteen ym. pohjautuvan syrjinnän. Vastuu tasa-arvolain ja yhdenvertaisuuslain noudattamisesta kuuluu työnantajalle sekä työyhteisölle ja sen jäsenille.

Opetuksen tasa-arvoa ja yhdenmukaisuutta edistävät tavoitteet

Lukion tasa-arvosuunnitelman tavoite on parantaa henkilöstön ja opiskelijoiden tietoisuutta tasa-arvoasioista ja sitä edistävästä toimenpiteistä, edistää yhteisöllisyyttä sekä varmistaa tasa-arvon toteutuminen ja erilaisuuden hyväksyminen. Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmalla halutaan turvata työntekijöiden ja opiskelijoiden oikeudenmukainen ja tasavertainen kohtelu sekä henkilöstöä ja opiskelijoita koskevan päätöksenteon läpinäkyvyys ja avoimuus. Suunnitelma koskee sekä lukion henkilökuntaa että opiskelijoita.

Tasa-arvotilanne

Lempäälän lukiossa kaikilla on samat mahdollisuudet koulutukseen ja ammatilliseen kehitykseen. Lukiossa toimitaan suvaitsevaisesti, tasavertaisesti ja oikeudenmukaisesti. Suvaitsevaisuudella ja tasa-arvolla tarkoitamme toisten ajatusten arvostamista, eri mielipiteiden yhtäläistä kuuntelua, ihmisten tasa-arvoa ja oikeudenmukaista kohtelua sekä erilaisuuden ymmärtämistä niin yksilö- kuin ryhmätasolla. Suvaitsevaisuus tarkoittaa myös erilaisten kulttuurien ymmärtämistä ja rinnakkaiseloä.

Tasa-arvoinen kohtelu konkretisoituu työntekijöiden ja opiskelijoiden välisissä vuorovaikutustilanteissa sekä työntekijöiden ja opiskelijoiden työolojen kehittämisessä. Opetuksen perustana ovat ihmisoikeuksien ja elämän kunnioitus. Opiskelijoita pyritään kasvattamaan suvaitsevaisuuteen. Mikäli syrjimistä ilmenee, siihen puututaan henkilökunnan ja koulun johdon toimesta välittömästi.

Opiskelijat kuuluvat ohjausryhmään vuosikurssin mukaisesti. Kuhunkin ryhmään on nimetty vastuullinen ryhmänohjaaja. Lukiossa toimii yhteisöllinen opiskelijahuoltoryhmä, joka kokoontuu säännöllisesti.

Opiskelijat muodostavat yhdessä lukion opiskelijakunnan, joka valitsee keskuudestaan hallituksen. Opiskelijakunnan hallitus on tärkeä osa lukioyhteisöä. Hallituksen mielipidettä kuullaan lukiota ja sen toimintoja kehitettäessä. Hallituksella on keskeinen rooli oppituntien ulkopuolisen toiminnan järjestämisessä (esim. erilaiset teemapäivät ja tapahtumat).

Tilanteen kartoitus

Hyvinvointitilannetta seurataan erilaisin kouluterveyskyselyin, palautteiden sekä seudullisen kyselyn avulla. Seudullisessa kyselyssä on arviointiskaala 1-5.

Lukiomme opiskelijat ovat tyytyväisiä saamaansa opetukseen: ykkösten ja kakkosten keskiarvo on 4.1 ja abien 4.3. Myös opiskeluilmapiiiriin ollaan tyytyväisiä: ykkösten keskiarvo on 4.0, kakkosten ja abien tulos on 3.9 (arviointiskaala 1-5).

Ykkösten aloituskyselystä sekä toisen vuosiluokan vastauksista käy ilmi, että 83,5% heistä ei ole kokenut lukiossa kiusaamista, syrjintää tai häirintää opiskelijalta. Abien tulos on vielä hiukan parempi: 93,3.

Väitteeseen, että opiskelija on tarvittaessa päässyt psykologin, kuraattorin tai lääkärin vastaanotolle vastausten keskiarvo on ykkösillä 4.1, kakkosilla 4 ja abeilla 4.1 (arviointiskaala 1-5).

Lukiossamme kaikkia kohdellaan tasapuolisesti väitteeseen tyytyväisimpiä ovat ykköset (keskiarvo 3.4), kakkosten keskiarvo on 3.2 ja abien 3.1 (arviointiskaala 1-4).

Opiskelijoiden tasa-arvotilanteen säilymisestä ovat vastuussa sekä koulun henkilökunta että opiskelijakunta. Opiskelijakunnan hallitus on velvollinen toimimaan heti, jos opiskelijan tasa-arvoa loukataan. Hallituksella on tärkeä aloitteentekijän rooli siinä, että asia tulee käsittelyyn. Viime kädessä vastuussa asian korjaamisesta on lukion rehtori.

Toimenpiteet tasa-arvon edistämiseksi

Opiskelijavalinnat

Opiskelijavalinta tapahtuu lainsäädännön määrittämällä tavalla (LL 20 §). Lempäälän lukioon hakeudutaan samanaikaisesti muiden yhteishaussa mukana olevien oppilaitosten kanssa. Hakijoihin sovelletaan yhdenvertaisia valintaperusteita. Opiskelijat valitaan peruskoulun päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon osoittamassa paremmuusjärjestyksessä. Rehtori ottaa opiskelijat kouluun. Sukupuolella, etnisellä taustalla tai vakaumuksella ei ole vaikutusta opiskelijavalintaan.

Opetuksen järjestelyt

Lempäälän lukiossa pyritään panostamaan erityisesti yhteisöllisyyteen järjestämällä erilaisia tapahtumia ja keskustelemaan avoimesti arkisistakin asioista. Lähtökohtana on, että kun henkilökunta tuntee opiskelijat ja opiskelijat toisensa, se luo turvaa, ja nuoret voivat luottaa saavansa vaikeissa tilanteissa apua. Lukiolla on myös vakituinen yhteisöpedagogi, joka järjestää erilaista yhteisöllisyyttä vahvistavaa toimintaa.

Tavoitteena on opiskeluyhteisö, jossa jokainen voi omana persoonanaan tuntea olevansa tasa-arvoinen, yhdenvertainen ja hyväksytty. Opetus- ja vuorovaikutustilanteissa jokainen opiskelija uskaltaa ilmaista omia mielipiteitään ja ajatuksiaan.

Opiskelijoita kannustetaan valitsemaan lukion oppiaineita oman kiinnostuksen ja taipumusten mukaan opiskelijan tulevat opintosuunnitelmat huomioiden.

Ketään ei syrjitä vamman tai terveydentilan perusteella. Opiskelijalla on oikeus päättää, mitä hän kertoo yhteisönsä henkilöille terveydentilastaan tai vammastaan. Opiskeluympäristössä tehdään mahdollisuuksien mukaan erityisjärjestelyitä.

Opintosuoritusten arviointi

Opiskelijan oppimista ja työskentelyä arvioidaan monipuolisesti. Kaikkia opiskelijoita kohdellaan ja arvioidaan yhdenvertaisesti. Arviointi ei kohdistu opiskelijoiden arvoihin, asenteisiin tai henkilökohtaisiin ominaisuuksiin. Arviointiperusteet käydään läpi kurssin alussa. Arvioinnilla ohjataan ja kannustetaan opiskelemaan sekä kehitetään opiskelijan valmiuksia itsearviointiin.

Syrjinnän ja seksuaalisen häirinnän ehkäiseminen ja poistaminen

Laki kieltää syrjinnän sukupuolen, seksuaalisen suuntautumisen, uskonnon tai etnisen taustan perusteella.

Seksuaalisella häirinnällä ja ahdistelulla tarkoitetaan ei-toivottua ja yksipuolista joko fyysistä tai sanallista seksuaaliväritteistä käyttäytymistä. Lempäälän lukiossa ei sallita minkäänlaista seksuaalista häirintää. Häirinnän kohteeksi joutunut ei ole vastuussa tapahtuneesta eikä siihen syyllinen.

Häirintätapauksessa häirinnän kohteena oleva ilmaisee häiritsijälle, että tämän käytös on vastenmielistä ja ei-toivottavaa. Mikäli häirintä tästä huolimatta toistuu, kohde kääntyy opettajansa, opiskelijakunnan tai rehtoreiden puoleen tilanteen selvittämiseksi.

Seksuaalinen ahdistelu on ollut rikos vuodesta 2014 asti ja lainsäädäntö uudistui vuonna 2022. Seksuaaliseen ahdisteluun voi syyllistyä muullakin tavalla kuin toista koskettelemalla, kun teko on riittävän vakava. Sanalliseen ahdisteluun voi syyllistyä esimerkiksi seuraamalla toista henkilöä ja ehdottelemalla samalla seksuaalista kanssakäymistä. Uudistuksen myötä myös viesti tai kuva voi olla seksuaalista ahdistelua. Teot ovat rangaistavia. Jos tapauksia ilmenee, kehoitetaan uhria tekemään rikosilmoitus.

Lempäälän lukion opiskelijoilla on käytössä Someturva-palvelu, josta nuorilla on mahdollisuus saada apua ja tukea niin koulussa kuin vapaa-ajalla sosiaalisen median kanavissa kohtaamiinsa tilanteisiin, joissa ovat kokeneet tullessa kiusatuiksi tai väärin kohdelluiksi.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumisen seuraaminen

Lempäälän lukion tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toteutumista seurataan lukuvuosittain erilaisilla kyselyillä (Kouluterveyskysely, seudulliset kyselyt, opokyselyt), ryhmänohjaajien haastatteluilla sekä lukion arjessa esiin tulevien asioiden seuraamisella. Havaittuihin epäkohtiin puututaan mahdollisimman nopeasti. Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutuminen sekä kehittäminen tapahtuu henkilökunnan ja opiskelijakunnan yhteistyönä.

Tätä suunnitelmaa tarkistetaan ja muutetaan tarvittaessa.